

Meg vagyok keresztelve!

János 3,5-8
Szentháromság ünnepe utáni 6. vasárnap
1953. július 12.

A mai íge Krisztus Nikodémussal való beszélgetésének egy részlete. Egy rettentő ítéletet és egy csodálatos örömhírt hirdet nekünk ez a beszélgetés. Az ítélet ez: Szükség néktek újonnan születnetek. Az örömhír ez: Lehet néktek újonnan születnetek.

1. Szükség néktek újonnan születnetek.

Általános igazságként szögezi le Krisztus ezt a tételt. Nem azt mondja, hogy az elrontott életűeknek újra kell kezdeni az életet, nem a közfelfogást fogalmazza meg, amely szerint a gyilkosok, rablók, tolvajok, paráznák, hazugok, istentelenek és egyéb hozzájuk hasonlók nem mehetnek be az Isten országába, hanem minden emberre kiterjedő elvi igazságként állapítja meg: Ha valaki nem születik újjá, nem mehet be az Isten országába.

Megállapításának külön nyomatékot ad az, ahogyan megfogalmazza. Igénkben azt mondja, hogy aki nem születik újonnan, az nem mehet be az Isten országába, előtte azonban a 3. versben egyenesen ezt mondja: „Ha valaki újonnan nem születik, nem láthatja az Isten országát”. Újjászületés nélkül tehát nemcsak hogy nem mehet be az ember az Isten országába, de még látótávolságba sem kerülhet hozzá. Még arra is képtelen, hogy vágya és reménye egy-egy áldott pillanatban látóhatára szélén, mint valami ködben, felragyogjon előtte, vágyálomként a mennyei Jeruzsálem.

Ezt a súlyos megállapítást legsúlyosabbá az teszi, hogy nem marad meg az elvi megállapítás személytelenségében, hanem azonnal egy konkrét emberre is alkalmazza, mégpedig nem olyan valakire, akinél mindenki helyeslőleg bólogatna: Bizony az ilyen ember nem láthatja és nem mehet be az Isten országába..., hanem olyan valakire, aki a közfelfogás szerint máris látja az Isten országát s feltétlenül bemehet oda. Nikodémusnak és Nikodémusról mondja. Ez a Nikodémus öreg ember. Olyan valaki tehát, akinek már koránál fogva is kijár a tisztelet, hát még ha olyan tiszteletet parancsoló múlt van a háta mögött, mint Nikodémusnak. Ezenkívül farizeus, de nem a képmutatók fajtájából, hanem azok közül, akik nagyon komolyan veszik vallásukat s kitűnnek az átlag emberek közül szigorú kegyességükkel. Közmegebecsülésben áll. A zsidók főembere (Ján. 3,1), a főtanács tagja (Ján. 7,50). Ezt a kitüntető címet kapta: Izrael tanítója. Maga Jézus is így szólítja őt (Ján. 3,10). Újtestamentumi mérlegen is van súlya. Vágyódik az Isten országa után. Jézusnál keresi az Isten országának titkát. Hisz Jézusban. Jézus csodái meggyőzték őt arról, hogy Jézus Istentől jött és az Isten van vele (2.v.). Ez a vágy és ez a hit oly erős benne, hogy még farizeusi gátlásait is legyőzi. Nappal ugyan nem meri Jézust felkeresni, de éjjel elmegy hozzá, s vállalja a leleplezés rettentő következményekkel járó kockázatát. Ha felismeri valaki, derékba török egész élete. Azt gondolnók, hogy ha valaki, akkor az ilyen ember bizonyos bemeget az Isten országába. Jézus pedig rá is alkalmazza a tételt és neki is mondja, még pedig esküvéssel megerősítve mondja: „Bizony, bizony mondom néked: Ha valaki újonnan nem születik, nem mehet be az Isten országába.” Még Nikodémus sem üdvözülhet úgy, amint van, szükség neki is újonnan születnie.

Ebben van ennek az ígének rettentő ítélete. Az ember felett, de személy szerint én fölöttem is, te fölöttem is. A bűneset miatt olyan Isten-távobba kerültünk, hogy ha megfeszítjük magunkat, akkor sem tudunk még csak látóközébe sem kerülni Istennek. A legnagyobb akarati megfeszítéssel és erkölcsi fegyveléssel is csak toldozgatjuk-foltozgatjuk és átfestegetjük régi, romlott életünket. Amint a szerezcsen nem tudja eltüntetni bőre feketeségét, a párdúc a maga foltosságát, úgy az ember sem tudja elkerülni sorsát: a kárhozatot.

Vállalod-e ezt az ítéletet önmagadra vonatkozólag? Én vállalom. Ha te nem vállalod, egyszer Isten előtt majd vállalnod kell, csak akkor már késő lesz. Az újjászületés lehetőségének örömhíre csak e földön élő embereknek szól.

2. Lehet nektek újonnan születnetek!

Ez ennek az ígének az örömhíre. Megváltoznunk nem lehet, de újonnan születnünk lehet.

Nikodémus ezt még elképzelni sem tudja. Szerinte az újonnan születés fizikai lehetetlenség. Nem lehet visszaforgatni az időt és az életet, s most született csecsemőt csinálni a vén emberből. Igaza van. Jézus is azt mondja, hogy így nem lehet. Még ha meg lehetne is csinálni ezt a csodát, az új születés nem segítene a régi emberen. Az új születésben is csak a régi ember jönne e világra. Ami testtől született, test az. Ezt a törvényt nem lehet áthágni. Újra születni nem lehet. Hiábavaló is lenne, de újonnan születni lehet. Megérteni nem lehet, de elnyerni igen. A szél születése és halála is titok, de a szél maga valóság. Megfejtetni nem tudom honnan jön, s azt sem tudom megmondani hol áll meg, de élni vele tudok. A gyermek felrepíti vele a sárkányt, a molnár megindítja vele hatalmas malomköveit, a hajós befogja a vitorláiba. Az emberi ész fel nem foghatja, de az emberi gyakorlat befogja és megnyergeli.

Az élet mindig titok, de mindig valóság. A földi élet is. Keletkezése el van rejtve az emberi értelem elől, fejlődése azonban már szemmel kísérhető. Az első lépés titka előtt megtorpan minden kutató, a második lépéstől azonban már magyarázni tudja az élet továbbfejlődését. Titok a földi élet, de valóság. Bizonyítéka a sok élő ember. Te magad is. Én magam is.

Ugyanilyen titok a lelki élet is, de ugyanilyen valóság. Bizonyítéka a sok újonnan született ember. Ott vannak előttünk a Biblia lapjain, az egyháztörténet krónikáiban, a misszió munkamezején, s akinek van szeme a látásra, közöttünk is fellelheti őket. Bizonyítéka vagy-e Te is annak, hogy az újonnan születés valóság?

Az élet indulása azért titok, mert az élet Isten ajándéka. Az élet első lépése Isten ajándékozó cselekedete, teremtési tette. Isten ezt az ajándékát, az általa megszabott formák között adja az embernek. Ez az, amit Jézus az újonnan születés titkából Nikodémusnak is elmond. Az újjászületés víz és Lélek által történik. A víz nyilvánvalóan a keresztségre, a Lélek a Szentlélekre utal.

Nikodémusnak tehát, ha az Isten országába be akar jutni, mindenekelőtt a keresztségre vonatkozó farizeusi állásponttal kell szakítania. Luk 7,30 ugyanis a farizeusok álláspontjáról ezt mondja: „A farizeusok pedig és a törvénytudók az Isten tanácsát megveték ómagokra nézve, nem keresztelkedvén meg.” A megvetett keresztséget óriási magasra emeli Jézus. Isten országa kapujává teszi. Vajon miért olyan fontos a keresztség?

Újonnan születés nincs az ó ember halála nélkül. A keresztség az ó ember halála. Amint alámerül a hullámsírba a keresztségkor az ember, úgy fullad bele a keresztség vizébe az ó ember. A mai oltári ige is azt mondja, hogy a keresztségben eltemettünk Krisztussal együtt (Kol 2,12). Luther a kátéjában egyenesen azt a kifejezést használja, hogy az ó ember belefojtatik a keresztségbe.

Újonnan születés nincs bűnbocsánat nélkül. A keresztségben a bűnök bocsánata adatik nekünk. Amint tisztára mos a víz, úgy mos tisztára benne Krisztus vére minket.

Mindezt az Isten cselekszi. Ajándéka azonban akkor lesz az enyém, ha hittemmel igent mondok a keresztségre. Addig, amíg ezt meg nem teszem, olyan vagyok, mint az az esztelen ember, aki nyomorog, holott a koldusgúnyája rongyos zsebében ott van a hitellel, melyet csak be kellene a legközelebbi bankban váltania, s minden szükségletére busásan telne belőle.

Mihelyt a keresztség ajándékba kapott drága nagy bankóját az ember hite felváltja a mindennapi élet aprópénzére, abban a pillanatban már ott van a Lélek keresztsége is. A Lélek kiáradását ugyanis az ó ember gátolja. Mihelyt félreállítatik az útból, megindul a Lélek áradása, s vele az új élet, melyben a Lélek az úr.

Ne nézz magadra, ha Isten országába szeretnél bejutni. Ha magadra nézel, te sem járhatsz másképpen, mint Nikodémus. Ő is magára nézett, s nem látott lehetőséget az újonnan születésre. Aki csak magára néz, az csak kétségbe eshet az üdvössége felől. Arra se nézz, amit neked kell tenned azért, hogy megtörténhessék az újonnan születésed! Ez is csak kétségbeeséshez vezethet. Arra nézz, amit Isten tett érted! Gondolj arra, hogy meg vagy keresztelve. Tudatosítsd magadban, hogy ó embered meghalt. Ne engedd újra feltámadni! Nyomd a víz alá, a drága keresztség alá, ha ki akarja dugni megint a fejét!

Gondolj arra, hogy a keresztségben tied lett a bűnök bocsánata. Szabad újra kezdenem a múlt terhe nélkül. És ne szűnj meg könyörögni a Szent Lélekért. Akkor majd, nem tudod hogyan, de egyszer csak te is az újonnan születés titokzatos tényének leszel a bizonyítéka. Meg vagyok keresztelve. Vízről már újonnan születtem. Jövel Szent Lélek Úr Isten! Szülj engem újjá Lélek által is, hogy kegyelméből enyém legyen az Isten országa! Ámen.